

Diergericht ontwerpen: Varkenshouder versus Tekenaar

Door Sophie Alders¹

Op donderdag 16 november heeft er in Wijchen een virtuele ontwerpessie plaatsgevonden met als doel het doorontwerpen van het Comfort Class principe op het eigen bedrijf. Creativiteit stond voorop, het denken in oplossingen gaf een aantal verrassende ontwerpen.

Het is niet altijd even makkelijk om oude gewoonten los te laten en soms aan niet direct haalbare oplossingen te denken. Dat bleek wel uit de reacties van de varkenshouders. “De praktijk dwingt ons altijd om aan economisch rendabele en praktijkgerichte oplossingen te denken”. Met in het achterhoofd dat het dier voorop staat en uitgegaan wordt van de meest ideale situaties zijn 8 varkenshouders aan het ontwerpen gegaan. Wat vinden ze zelf nou van het Comfort Class principe? Wat zijn de sterke punten die in eigen bedrijf toegepast kunnen worden?

Groepsgrootte

Uit de ideeën van de boeren zelf bleek dat er welzijnswinst zit in het houden van vleesvarkens in grotere groepen. De dieren kunnen meer natuurlijk gedrag vertonen in een stabiele groep. Doordat er meer dieren in 1 hok leven en de varkens activiteiten het liefst tegelijk doen, kunnen we besparen op de grootte van de activiteitsgebieden. De meningen over ideale groepsgrootte liepen nogal uiteen. De één dacht aan 300 dieren in 1 groep terwijl de ander 15 dieren optimaal vond. Deze verschillende ideeën leverden dus ook verschillende ontwerpen op.

Bowlingballen en ligkuilen

De hokinrichting van de dieren in verschillende groepsgroottes biedt uitdaging om creatief mee aan de slag te gaan. Met hulp van de tekenaars werden de varkenshouders uitgedaagd om een stapje verder te gaan en creatief met ruimte om te gaan. Een van de oplossingen was ‘ligkuilen’ te creëren voor dieren in grote groepen van 200 dieren. Dit in plaats van een verhoging die het meest in de praktijk gebruikt wordt om functiegebieden te scheiden. Deze kuilen kunnen ingestrooid worden om de dieren te voorzien van een comfortabel ligbed. Simpel maar innovatief.

Een ander voorbeeld van een creatieve oplossing is het ontwerpen van verrijkmateriaal voor de varkens. Omdat in de toekomst een ketting aan de muur niet meer volstaat als afleidingsmateriaal, moeten er een andere praktische en effectieve oplossingen gevonden worden. De gedachte om de dieren te laten kiezen voor hun eigen speelmateriaal sloeg aan. De tekenaar sprong hier op in en ontwierp een reuze ‘mobiel’, die een meter boven de grond komt te hangen. Aan dit mobiel hangen verschillende materialen zoals een liksteen een dikke rubberen flap en een bowlingbal. Met simpele materialen en goede ideeën je doel bereiken, dat is precies waar het om draait.

¹ Sophie Alders is studente aan de hogeschool Van Hall Larenstein en stagiaire bij de Animal Sciences Group van Wageningen UR

Inpassen

Met behulp van de ontwerpen die de tekenaars prachtig op papier hebben gezet kan er verder gedacht worden. “Is dat wat voor mijn bedrijf?” “Kan ik hier verder mee?” Uit de reactie van de varkenshouders bleek dat het een waardevolle dag was die tot hele andere inzichten geleid heeft. Enkele varkenshouders lieten voorzichtig weten dat ze het ontwerp wel aandurfd en in de toekomst zoiets wel in zouden passen in een afdeling op het eigen bedrijf.

Hoe verder?

In de week na de ontwerpsessie zijn alle varkenshouders gebeld met de vraag wat ze van de dag vonden en of ze verder zijn gekomen in het ontwikkelen van hun eigen ideeën voor hun bedrijf. Een volgende fase is om op 5 bedrijven het Comfort Class principe ook daadwerkelijk toe te passen in bestaande of nieuwbouwafdelingen. Aan de hand van de ontwerpen, eigen ideeën, en ideeën van anderen om op een nieuwe manier welzijnswinst verkrijgen voor de dieren, zijn de varkenshouders een stapje verder in hun denkproces. Welzijnswinst gecombineerd met prettig werken en tegelijkertijd een goede boterham verdienen voor het gezin is het uiteindelijke doel.

Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van het project *Varkens in ComfortClass*, en mede gefinancierd vanuit van de LNV – Wageningen UR onderzoeksprogramma's Dierenwelzijn en Verantwoorde Veehouderij.

Verantwoorde Veehouderij